

Disciplinansvar för en tjänsteman vid dåvarande Skattemyndigheten i Gävle, skattekontoret i Ljusdal, med anledning av brister i handläggningen av ett taxeringsärende

---

JO Nordenfelt meddelade den 9 december 2005 ett beslut med följande innehåll.

Anmälan

AA anmälde i en skrivelse den 5 augusti 2003 Skattemyndigheten i Gävle. Han klagade på handläggningstiden i ett ärende rörande sin taxering år 1996 och uppgav att ärendet ännu inte hade slutbehandlats.

Utredning

Muntliga upplysningar inhämtades från skattemyndigheten den 19 september 2003 varvid framkom bl.a. följande. AA hade den 18 december 2001 överklagat ett av skattemyndigheten fattat omprövningsbeslut rörande hans taxering år 1996. Med anledning av hans överklagande fattade skattemyndigheten ett omprövningsbeslut den 12 mars 2003. Beslutet hade ännu inte expedierats till AA.

Skattemyndigheten anmodades att yttra sig över vad AA hade anfört beträffande handläggningstiden.

Skattemyndigheten – tf. regionskattechefen BB – hänvisade i remissvaret den 14 november 2003 inledningsvis till ett inhämtat yttrande från skattekontoret i Ljusdal. Skattekontoret anförde i yttrandet den 27 oktober 2003 bl.a. följande.

Bakgrund

AA var det aktuella året delägare och företagsledare i Handelsbolaget H.L. – – –. En skatterevision företogs av handelsbolaget, vilket föranledde följdändringar av AA:s inkomsttaxering 1996 genom omprövningsbeslut daterat den 6 november 1997.

AA har i skrivelse som inkom till skattemyndigheten den 18 december 2001 besvärat sig över skattemyndighetens omprövningsbeslut gällande 1996 års taxering. Sammanfattningsvis yrkar AA i besvären att bli taxerad i enlighet med den avlämnade självdeklarationen och att påförda skattetillegg undanröjs. Som grund för överklagandet anger AA bl.a. att hans deklaration inte prövats efter det

att han inlämnat bl.a. originalhandlingar angående lagervärdering i Handelsbolaget samt tillika beträffande resor med privat bil för handelsbolagets räkning. I övrigt åberopar han som grund handlingar som tidigare lämnats under och efter revisionen.

Skattemyndighetens handläggning

För att fullgöra den utredningsskyldighet som åvilar skattemyndigheten i samband med det obligatoriska omprövningsbeslutet i anledning av ett överklagande, har, bl.a. på grund av ärendets och överklagandets vidlyftighet, en relativt utförlig genomgång av underlagen för det överklagade omprövningsbeslutet gjorts. Bl.a. har en genomgång företagits av revisionsakten och de handlingar som skattskyldig tidigare lämnat i ärendet. Då såväl revision som omprövningsbeslut vid tidpunkten för överklagandet legat mer än 4 år tillbaka i tiden ligger det i sakens natur att en förnyad genomlysning av beslutsunderlagen kräver omfattande tidsåtgång. Under utredningens förlopp har liggetiden för handläggning av ärendet tänjts ut bl.a. till följd av att det i sig, genom överklagandets generella omfattning, innefattar en mångfald sakfrågor som det överklagade omprövningsbeslutet avgjort. Tiden för aktiv utredning har dessutom genom kötid för andra ärenden på myndigheten och passiv liggetid blivit alltför utdragen.

Skattemyndigheten har fattat det obligatoriska omprövningsbeslutet i anledning av överklagandet, den 12 mars 2003. Däremot har beslutet och ärendet ännu inte överlämnats till Länsrätten eller expedierats till den klagande. Orsaken till detta är tidsbrist för handläggaren av ärendet.

Sammanfattningsvis kan konstateras att handläggningstiden i detta ärende blivit alltför lång av angivna orsaker.

Distriktet har haft alltför stora ärendebalanser. Inför 2003 har därför hanteringen av överklagande- och omprövningsärenden organiserats om. En av processförarna fungerar som samordnare av all processföring i distriktet. Två nya processförare utbildas och enklare omprövningsärenden hanteras av skattehandläggare. Målsättningen vid årets utgång är att handläggningstiden för ett överklagande är högst 6 månader och en omprövning högst 3 månader. Tillgänglig statistik visar en kraftig minskning av balanserna och distriktet har goda förhoppningar om att målet nås.

Skattemyndigheten anförde vidare följande.

Av yttrandet framgår att överklagandet kommit in till skattekontoret den 18 december 2001. Obligatoriskt omprövningsbeslut enligt 6 kap. 6 § taxeringslagen (1990:324) har fattats den 12 mars 2003. Beslutet har inte expedierats till AA och inte enligt 6 kap. 7 § taxeringslagen överlämnats för prövning av länsrätten.

SKM kan konstatera att handläggningstiden för rubricerat ärende varit oacceptabelt lång. SKM beklagar detta.

De skäl som skattekontoret anför för den långa handläggningstiden hänför sig huvudsakligen till hur arbetsuppgiften prioriterats och organiserats.

Skattekontoret har i sitt yttrande närmare redogjort för de förändringar som har vidtagits för att i framtiden säkerställa att detta inte ska kunna inträffa. SKM kommer att följa upp handläggningstiden för omprövningar och överklaganden inom regionen.

AA kommenterade remissvaret.

Vid telefonsamtal med en tjänsteman vid Länsrätten i Gävleborgs län den 2 mars 2005 framkom att målet rörande AA:s överklagande kom in till länsrätten den 18 oktober 2004.

Akten i AA:s skattemål hämtades in. Av handlingarna framgick att skattemyndighetens obligatoriska omprövningsbeslut i ärendet, undertecknat av föredraganden CC, var daterat den 15 oktober 2004. Beslutet innebar att det överklagade beslutet i beskattningsfrågorna inte ändrades men att ett tidigare påfört skattetillägg undanröjdes. Ärendet hade överlämnats till länsrätten den 15 oktober 2004.

Skatteverket anmodades att avge nytt yttrande i ärendet.

Skatteverket – genom enhetschefen I-L.A. – yttrade sig den 31 maj 2005. Till yttrandet var fogat bl.a. skriftliga upplysningar av CC.

CC anförde bl.a. följande.

Den 12 mars 2003 föredrogs ärendet i skattenämnden som fattade beslut i sakfrågan (att avslå överklagandet och överlämna det till länsrätten för prövning), dvs. skattemyndigheten tog då ställning i sakfrågan. Någon formell beslutshandling upprättades emellertid inte vid detta tillfälle.

Omprövningsbeslutet fick sin slutliga utformning och meddelades först den 15 oktober 2004 till AA samt expedierades till densamme först vid denna tidpunkt. Samma dag överlämnades överklagandet för prövning till länsrätten.

Vid normal ärendehantering fattas beslut och tillhandahålls och meddelas/expedieras beslutshandlingen till part samma dag. I övriga fall kan av särskilda skäl, vanligtvis beroende av den tid som åtgår för den slutliga utformningen av beslutet, beslut meddelas och expedieras inom en vecka efter dagen för beslutsfattandet.

I det aktuella ärendet har denna ordning beklagligtvis inte följts av skäl som tidigare redovisats; hög arbetsbelastning hos vederbörande handläggare, allmänt bristande resurser för att klara kravet på korta ärendehandläggningstider. Som en följd härav uppkommer långa liggetider/kötider hos myndigheten innan ärenden kan slutbehandlas.

I Skatteverkets yttrande anfördes följande.

Skatteverkets inställning

Skatteverket ser mycket allvarligt på de brister som förevarit i ärendet med avseende dels på skattenämndens underlåtenhet att fullgöra sin underrättelseskyldighet och dels på den oacceptabelt långa handläggningstid som AA fått utstå med avseende på hans överklagande av 1996 års taxeringsbeslut.

Ärendet

AA har i en skrivelse den 5 augusti 2003 till JO framfört klagomål mot dåvarande Skattemyndighetens i Gävle sena handläggning av hans överklagande av taxeringsbeslut rörande 1996 års inkomsttaxering.

Utredningen

Skattekontoret Söderhamn har via regionskattechefen i Gävle anförut bl.a. följande av intresse i ärendet. Bifogat protokoll över skattenämndens sammanträde visar att AA:s omprövningsärende föredrogs och beslutades den 12 mars 2003. Det obligatoriska omprövningsbeslutet expedierades/meddelades emellertid inte till klaganden och överlämnades inte heller till länsrätten vid yttrandetillfället. Omprövningsbeslutet skickades till klaganden den 15 oktober 2004 och överlämnades samma datum till länsrätten. Den långa tidsutdräkten

berodde på hög arbetsbelastning hos berörd handläggare och en otillräcklig uppföljning av den typen av ärenden.

Skatteverkets huvudkontor har vid förnyad utredning i ärendet inhämtat bl.a. följande. AA:s överklagande av 1996 års taxering kom in till kontoret den 18 december 2001. Den 12 mars 2003 föredrogs hans, hustruns och deras gemensamt ägda handelsbolags ärenden i skattenämnden, som fattade beslut i sakfrågan med innebörd att avslå överklagandena och att dessa skulle överlämnas till länsrätten för prövning. Föredraganden i ärendet utformade emellertid inte, av förbiseende eller av annan orsak, någon beslutshandling i anslutning till nämndsammanträdet angående AA. Dåvarande skattemyndigheten kom därför inte heller att expediera något obligatoriskt omprövningsbeslut till AA. Det obligatoriska omprövningsbeslutet fick sin slutliga utformning först den 15 oktober 2004. Samma dag expedierades beslutet till AA samt överlämnades det tillsammans med överklagandet till länsrätten.

Enligt Skattekontoret i Ljusdal tillhandahålls och expedieras beslutshandlingar vid normal ärendehantering till part samma dag. I övriga fall kan vid särskilda skäl – vanligen beroende på tidsutdräkt för utformning av beslutet – beslut meddelas och expedieras inom en vecka från dagen efter dagen för beslutsfattandet.

Bedömning

Enligt 6 kap. 6 § första stycket taxeringslagen (1990:324) skall skattemyndigheten snarast ompröva ett beslut som överklagas. Detta görs genom s.k. obligatoriskt omprövningsbeslut. Vidare följer av 7 § förordningen (2003:234) om tiden för tillhandahållande av domar och beslut, m.m. att myndigheter ska tillhandahålla beslut så snart som möjligt om inte beslutet anslås eller avkunnas.

Som Skattemyndigheten i Gävle tidigare har meddelat JO fattades beslut av myndigheten den 12 mars 2003. Beslutet fattades i skattenämnd. Det som därefter inträffade var emellertid att beslutet inte meddelades eller expedierades förrän 15 oktober 2004. Beslut som har fattats av skattenämnd skall sättas upp i särskild handling så snart som möjligt. Normalt sker det genast efter skattenämndssammanträdet men ibland kan det krävas viss tid (upp till två veckor) för att utforma beslutet.

Skatteverket ser mycket allvarligt på den felaktiga handläggningen. Både det förhållandet att det tog över ett och ett halvt år innan beslutet meddelades och expedierades och att den sammanlagda handläggningstiden uppgick till nära tre år är enligt Skatteverkets mening i högsta grad klandervärd. Skatteverket kan endast djupt beklaga det inträffade.

AA kommenterade det nya yttrandet.

Vid telefonsamtal med en tjänsteman vid Skatteverket den 4 augusti 2005 upplystes följande. Skattemyndighetens omprövningsbeslut den 6 november 1997 ledde till en tillkommande skatt för AA med 41 841 kr, vilket inkluderade skattetillägg med 8 894 kr. AA betalade 41 841 kr till skattemyndigheten den 30 mars 1998. Skatteverket återbetalade skattetillägget och tillkommande ränta, totalt 11 302 kr, till AA den 18 oktober 2004.

I ett beslut den 9 september 2005 anförde jag följande.

Bedömning

Av 6 kap. 6 § taxeringslagen (1990:324) framgår att Skatteverket snarast skall ompröva ett överklagat beslut. JO har i tidigare ärenden uttalat att endast i

undantagsfall bör ett överlämnande av ett överklagande ske senare än någon eller några månader från det att överklagandet kom in till myndigheten (se t.ex. beslut den 23 mars 2000 i JO:s ärende dnr 600-1999). Jag instämmer i denna bedömning.

I 21 § förvaltningslagen (1986:223) finns föreskrifter om att den som är part skall underrättas om innehållet i myndighetens beslut. Av 8 § förordningen (1980:900) om statliga myndigheters serviceskyldighet (se numera 7 § förordningen [2003:234] om tiden för tillhandahållande av domar och beslut, m.m.) följer att i det nu aktuella fallet beslutet skulle ha tillhandahållits så snart som möjligt.

AA:s överklagande kom in till skattemyndigheten den 18 december 2001. Det obligatoriska omprövningsbeslutet fattades vid en föredragning i skattenämnd den 12 mars 2003. Redan den handläggningstiden, som uppgick till nästan 15 månader, var alldeles för lång.

Genom utredningen har också framkommit att underrättelsen om det beslut som fattades vid skattenämndens sammanträde den 12 mars 2003 inte utfärdades förrän den 15 oktober 2004 och då i en handling benämnd Obligatoriskt omprövningsbeslut. Först därefter överlämnades ärendet till länsrätten samt underrättades AA om beslutet. Handläggningstiden i denna del uppgick således till 19 månader. En så lång handläggningstid är uppenbart oförenlig med de bestämmelser som reglerar den nu berörda handläggningen. Det har i ärendet inte framkommit något som kan anses ursäkta eller ens ge en rimlig förklaring till dröjsmålet. För AA:s del har det inträffade inneburit att han inte har haft möjlighet att under den aktuella tiden få sin talan prövad i länsrätten. Skattenämndens beslut att undanröja det påförda skattetillägget kunde inte heller verkställas under denna tid.

Av utredningen framgår att CC var ordförande och föredragande vid skattenämndens sammanträde den 12 mars 2003. Sedan nämnden hade fattat beslut vid sammanträdet ålåg det honom att vidta de efterföljande åtgärderna. Genom det långa dröjsmål som uppkom i detta avseende anser jag att CC i varje fall av oaktsamhet har åsidosatt sina skyldigheter i anställningen och därigenom gjort sig skyldig till tjänsteförseelse. Felet är inte ringa. Jag överlämnar därför ärendet till Skatteverkets personalansvarsnämnd för prövning av frågan om disciplinansvar.

Skatteverkets personalansvarsnämnd

I ett beslut den 17 oktober 2005 tilldelade Skatteverkets personalansvarsnämnd CC disciplinpåföljd i form av en varning. I skälen för beslutet anförde personalansvarsnämnden bl.a. följande.

Enligt 14 § lagen (1994:260) om offentlig anställning (LOA) kan disciplinpåföljd för tjänsteförseelse åläggas den arbetstagare som uppsåtligen eller av oaktsamhet åsidosätter sina skyldigheter i anställningen och felet inte är ringa. Disciplinpåföljd är varning eller löneavdrag.

Enligt 17 § LOA får disciplinpåföljd bara meddelas om arbetstagaren inom två år från förseelsen skriftligen har underrättats om vad som anförts mot honom.

Enligt 6 kap. 6 § taxeringslagen ska skattemyndigheten snarast ompröva ett beslut som överklagas. Av 7 § förordningen om tiden för tillhandahållande av domar och beslut m.m. följer att myndigheter ska tillhandahålla beslut så snart som möjligt om inte beslutet anslås eller avkunnas.

Handläggningstiden, både vad avser tiden från det att överklagandet kom in till skattemyndigheten (den 18 december 2001) till dess att beslut fattades vid föredragningen i skattenämnd den 12 mars 2003 och tiden från detta beslut till dess det expedierades och överlämnades till länsrätten (den 15 oktober 2004) har varit alldeles för lång och inte följt de bestämmelser som reglerar handläggningen. Det har ålegat CC dels att snarast ompröva beslutet som överklagades, dels att så snart som möjligt vidta de efterföljande åtgärder som beslutet den 12 mars 2003 gav upphov till. Det har inte framkommit några omständigheter som kan ursäkra eller ge en rimlig förklaring till dröjsmålet i handläggningen.

Genom det långa dröjsmålet i handläggningen har CC i vart fall av oaktsamhet åsidosatt sina skyldigheter i anställningen och därigenom gjort sig skyldig till tjänsteförseelse.

Nämnden anser att den underlåtenhet som CC gjort sig skyldig till ska bedömas som en pågående underlåtenhet som upphörde först den 15 oktober 2004 då beslutet som fattats den 12 mars 2003 expedierades och överlämnades till länsrätten. Det föreligger därför inte något hinder mot att meddela CC en disciplinpåföljd för det som anförts mot honom.

Mot denna bakgrund anser nämnden att CC ska meddelas en disciplinpåföljd i form av en varning.

Sedan Skatteverkets personalansvarsnämnds beslut numera vunnit laga kraft avslutas härmed ärendet hos JO.